

Verslag van het Bestuur der Afdeeling Nieuipoort.

(JULI 1886 — JULI 1887.)

Leden.

Gedurende het bestuurjaar 1886-1887, aanvaardden wij 17 nieuwe leden. Door sterfgeval en veranderingen van woonst verloren wij er insgelijks een aantal, zoodat ons ledengetal omtrent hetzelfde bleef, en wij thans 165 inschrijvers tellen.

Voordrachten.

Gedurende het afgelopen bestuurjaar, hield onze Afdeeling 4 openbare voordrachten in de prachtige zaal, welke onze achtbare voorzitter voor onze werkzaamheden heeft opgebouwd.

Op 31 October 1886: *Ware Broederlijkheid*, door den heer G. D. MINNAERT, paedagogischen opziener der stadsscholen van Gent.

Op 26 December 1886: *Losse bladzijden uit de geschiedenis onzer letteren*, door den heer ARTHUR CORNETTE, leeraar bij de normaalschool te Antwerpen.

Op 28 November 1886: *De Vrijheid in ons Vaderland*, door den heer PAUL FREDERICQ, hoogleeraar te Gent.

Op 13 Februari 1887: *Reizen in den Congo*, door den heer kapitein VAN DE VELDE.

Drie voordrachten voor leden hadden dit jaar plaats.

Op 10 October 1886: *Washington*, door den heer J. L. SEUNTJENS, secretaris der Afdeeling.

Op 7 November 1886: *Onze Volksboekertjes*, door den heer J. SMEDTS, leeraar bij de middelbare school.

Op 27 Januari 1887: *Philips van Artevelde*, door den heer VAN TROYEN, hoofdonderwijzer te Ramskapelle.

Al deze voordrachten, van muziek en zang vergezeld, werden door een talrijk publiek bijgewoond en genoten zeer grooten bijval; inzonderheid moesten wij die melden van 13 Februari 1887. Dit waar Vlaamsch feest, tot welks gelukken wij al onzen ijver en zorg besteedden, en tot welks toegang een inkomgeld geëischt werd, geschiedde ten voordeele der behoeftige leerlingen onzer gemeentescholen, welke dit jaar hunne eerste communie deden.

In dit liefdadigheidswerk werden wij moedig bijgestaan door de dames en juffers der leden. Zij hadden zich uitsluitend met het muzikaal gedeelte gelast en inzonderheid een prachtig vrouwenkoor, *Morgen en Avond*, getoonzet door den heer G. Moerman, aangeleerd. Deze koorzang verwierf algemeenen lof en verdiende zulks. De voordracht, *Reizen in den Congo*, was aantrekkelijk gemaakt door een aantal zichten met het oxyhy-

drisch licht, welke de heer CASSE, bestuurder van het « de Grimberge gesticht » te Middelkerke ons zoo bereidwillig te zien gaf.

Een woord van dank brengen wij aan al degenen, die in onze feesten eene muzikale rol vervulden, namelijk aan Mevrouw BEEKAERT, van Blankenberge, aan de heeren GOORICKX, van Kortrijk, YDE, van Deinze, en GOBIERT, van Brugge. Het ware te lang bij name al de personen aan te duiden, die onze voordrachten opluisterden; zeggen wij alleen dat zij allen verdienstvol hunne taak vervulden en op onzen dank mogen aanspraak maken.

Brengen wij eene bijzondere hulde aan onze ijvervolle Philharmonie, welke ons telkenmale zoo bereidwillig bijstond en inzonderheid aan de heeren MOERMAN en BEKAERT, bestuurder en onderbestuurder dezer maatschappij, welke zich tot het opluisteren onzer voordrachten veel opoffering getroostten.

Nog hielden wij in het jaar bijzondere bijeenkomsten alleenlijk voor de leden der Afdeeling. Deze werden toegewijd aan het bespreken van *politieke* vraagpunten en hierin vermeenen wij niet het programma van het Willems-Fonds te buiten te gaan. Immers art. 1 der Algemeene Grondslagen zegt dat het Willems-Fonds voor doel heeft, alles te behartigen, wat kan bijdragen tot de verstandelijke en zedelijke ontwikkeling der Vlaamsche bevolking. Wij achten het gevolgenlijk nuttig aan het publiek de strekking der politieke gezindheden in ons land bloot te leggen; en vermits in het vooruitstrevend congres Walen en Vlamingen in treffende eensgezindheid de gelijkheid der beide landstalen uitriepen, hebben wij niet gearzeld onze leden hiermede bekend te maken.

Daarbij de bestanddeelen zelf, die onze Afdeeling uitmaken, eischen dat wij ons met politieke vraagpunten bemoeien. In groote steden, zooals Gent, Brussel, Antwerpen en Brugge, welke in evenredigheid der bevolking niet het tiende onzer getalsterkte bereiken, is het Willems-Fonds samengesteld uit letterkundigen, leeraars en meer andere mannen, die in het beoefenen der taal een genoegzaam geestesvoedsel vinden. Te Nieupoort echter is het geheel iets anders: de negen tienden onzer leden zijn neringdoenden, gewone burgers en ambachtelieden; al de openbare voordrachten gedurende den winter handelen uitsluitend over Vlaamsch en Vlaamsche belangen. Onze leden vergen van ons eene meer politieke strekking en daarom hebben wij aan dien wensch voldaan om hen nader over de gezindheden in te lichten van hen, die het met burger en werkman wel meenen.

Onderwijs.

Getrouw aan ons programma altijd en overal de verspreiding van het onderwijs te bevorderen, richtten wij verleden jaar leer-

gangen in voor het vormen van bekwaamheidskiezers. Dit jaar, dank aan de bijzondere toelage ons door het Algemeen Bestuur verleend, hebben wij die leergangen kunnen meer uitbreiden en volledigen. Een aantal werklieden en ongeletterden hebben ze met vrucht gevolgd, en hebben slechts enkelen in hun examen gelukt, met de verkregen kennissen en nog eenige maanden oefening zullen de anderen gewis de eerstkomende proef moedig doorstaan.

Jaarlijks drongen wij bij het Staatsbestuur aan om te Nieuipoort de inrichting te bekomen van eene matrozenschool. De Minister richtte bij onze middelbare school eenen openbaren leergang in van zeevaart- en scheepsbouw. De lessen worden nu, op ons herhaald aandringen, in het Nederlandsch gegeven. Doch dit voldoet geenszins aan de behoefte, daar de lessen boven het bereik der volksklas zijnde, slechts door de leerlingen der middelbare school worden gevolgd.

Sedert het bestaan onzer Afdeeling hielden wij niet op het Staatsbestuur dringend te verzoeken Nederlandsche leergangen van landbouw te voegen bij de normaal-, middelbare en lagere scholen. Ondanks ons herhaald schrijven, moeten wij met spijt bekennen dat deze zaak geen stap heeft vooruitgedaan. Wij geven echter den moed niet op, maar immer steunen wij op het woord van de H. Schrift: « Vraagt en gij zult verkrijgen. »

Volksboekery.

Wij zijn er eindelijk toe geraakt onzen kataloog in druk te kunnen geven. Hij bevat ongeveer 1800 nummers, doch daar wij een aantal uitgaven in dubbel bezitten, mag men dit getal wel met 500 verhoogen. Jaarlijks nog doen wij den aankoop van de voornaamste nieuwe werken, ten einde den immer wassenden leeslust onzer bevolking te voldoen.

Onze boekery te Nieuipoort, welke nu totaal is heringericht, dank aan de milde medewerking van onzen nooit volprezen Voorzitter De Swarte, werd dit jaar door 212 lezers bezocht, welke 1280 boeken ter lezing ontvingen, waaronder 1151 romantische en 129 wetenschappelijke werken.

Te Ramskapelle werden 138 boekdeelen door 26 lezers ontleend. Zoo dit getal, in vergelijking met vroegere jaren, verzwakt, valt dit hieraan toe te schrijven dat de gewone lezers het meerendeel dier voorhanden zijnde boeken hebben doorbladerd. Het zal dus noodig zijn den voorraad dezer boekery in ruime mate te vermeerderen om den leeslust niet te laten verslappen. Hieraan zullen wij zonder uitstel onze krachten wijden, verzekerd zijnde dat wij niet vruchteloos zullen arbeiden.

De Verslaggever,
L. SEUNTJENS.

Rekening over het dienstjaar 1886-1887.

MIDDELEN.

Gewone middelen.

Aandeel in de bijdragen der leden. fr. 400 00

Buitengewone middelen.

1. Buitengewone toelage van het Algemeen Bestuur voor de volksbibliotheken der Afdeeling " 70 00
2. Buitengewone toelage van het Algemeen Bestuur voor den leergang voor bekwaamheidskiezers. " 75 00
3. Buitengewone toelage van het Algemeen Bestuur voor de andere werkzaamheden der Afdeeling. " 40 00
4. Opbrengst der omhalingen in de concert-voordrachten, enz. " 93 20
5. Verschillende ontvangsten. " 269 26

Totaal der middelen. fr. 950 46

LASTEN.

A. VOORDRACHTEN, ENZ.

1. Huur, verwarming en verlichting der zaal. fr. 73 55
2. Vergoeding aan sprekers en zangers, huur eener piano " 275 27
3. Verschillige en onvoorziene uitgaven. " 173 75
4. Toelage aan het Philharmoniek Genootschap voor het opluisteren onzer voordrachten. " 100 00

fr. 622 57

B. VOLKSBIBLIOTHEKEN.

1. Huur, verwarming en verlichting der zalen fr. 25 00
2. Aankoop van boeken. " 118 46
3. Inbinden van boeken. " 36 03
4. Verschillige en onvoorziene uitgaven " 3 58

" 183 09

C. BESTUUR.

1. Briefwisseling, enz. fr. 20 00
2. Drukkosten. " 26 00
3. Bode " 72 50
4. Verschillige en onvoorziene uitgaven " 25 41

" 143 91

D. Schadelijk slot der rekening 1885-1886. " 92 78

Totaal der lasten. fr. 1042 35

OVERZICHT.

Uitgaven fr. 1042 35
 Ontvangsten " 950 46
 Blijft te kort op 1ste Juni 1887 fr. 91 89

Begrooting van het dienstjaar 1887-1888.

MIDDELEN.

Gewone middelen.

Aandeel in de bijdragen der leden fr. 421 00

Buitengewone middelen.

1. Opbrengst der omhalingen in de concert-voordrachten, enz. " 150 00
2. Verschillige ontvangsten " 150 00
3. Vermoedelijke toelage van het Comité tot bevordering van den Nederlandschen zang voor onzen zangwedstrijd " 100 00

Totaal der middelen. fr. 821 00

LASTEN.

A. VOORDRACHTEN, ENZ.

1. Huur, verwarming en verlichting der zaal. fr. 70 00
 2. Vergoeding aan sprekers, huur eener piano " 180 00
 3. Verschillige en onvoorziene uitgaven. " 85 00
 4. Toelage verleend aan de Philharmonie voor het opluisteren onzer voordrachten " 100 00
- fr. 435 00

B. VOLKSBIBLIOTHEKEN.

1. Huur, verwarming en verlichting der zalen " 30 00
 2. Aankoop van boeken " 85 00
 3. Inbinden van boeken " 75 00
 4. Verschillige en onvoorziene uitgaven. " 20 00
 5. Vervaardigen van eene boekenlijst (heraanhalings) " 100 00
- " 310 00

C. BESTUUR.

1. Briefwisseling, enz. fr. 20 00
 2. Drukkosten " 50 00
 3. Bode. " 45 00
 4. Verschillige en onvoorziene uitgaven. " 20 00
- " 135 00

- D. 1. Te kort op 1 Juni 1887 " 91 89
 2. Zangwedstrijd " 250 00
- " 341 89

Totaal der lasten fr. 1221 89